N°. 119. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zondag 28 Julij.

Hannover.

Hoe ernstig in Hannover de tegenstand is tegen de eigenmagtige opheffing der grondwet, door den regerenden koning, blijkt genoegzaam uit het volgende merkwaardige adres, hetwelk de magistraat der residentie-stad den 15den junij aan de Duitsche bondsvergadering heeft aangeboden, en hetgeen thans door het regeringsblad zelf bekend gemaakt wordt, benevens eene koninklijke proclamatie, welke wij nader zullen mededeelen. Het adres luidt:

» De eerbiedigst ondergeteekende algemeene magistraat der koninklijke residentie-stad telt zich onder de zoodanige corporatiën des lands, die het koninklijke patent van 1 november 1837 van stonde af aan beschouwden als eene handeling van koninklijke volmagtigheid die de dierbaarste regten des lands en der bijzondere corporatiën eenzijdig en wederregtelijk krenkt. Van eene verdere regtelijke uiteenzetting dezer beschouwing die aan de hooge bondsvergadering in zoo vele adressen reeds voorgelegd is, mag de algemeene magistraat zich billijk onthouden.

» Genoeg dat hij zich steeds verklaard heeft voor de geldigheid der landstandige staatsregeling welke door de grondwet van 1833 gevestigd werd, van deze beschouwing nooit is afgeweken, en zijne protesten dienaangaande ten nuttigen tijde in de protocollen der vergaderde standen van de Tweede Kamer heeft doen aanteekenen, en het, juist op dien grond, versmaad heeft (*versmähet hat*) aan de standenvergadering van later tijd door eenen stedelijken afgevaardigde deel te nemen.

» Deze gezindheid van den algemeenen magistraat is aan het kabinet Z. M. en aan het geheele land zoo openlijk bekend, dat niemand daaromtrent den minsten twijfel zou kunnen hebben.

» Door zoodanige handelwijze mogt de algemeene magistraat gelooven, aan de billijke vorderingen van het diep gekrenkte land, en van zijne eigene stad voorloopig te hebben voldaan. Deze ernstige en standvastige ofschoon uiterlijk passive houding scheen voor het oogenblik aan de omstandigheden te beantwoorden, en het strekte den algemeenen magistraat tot voldoening, dat hij meer positive stappen vermijden kon, dewijl het hem smartelijk, ja pijnlijk was, tegen afzonderlijke regenten-handelingen Z. M. regtstreeks op te komen en bezwaren in te leveren. Zijnen onderdaansplgt betrachtend, en de eigenaardigheid zijner betrekking tot het land als overheid der residentiestad in aanmerking nemende, moest hij het overeenkomstig het belang der stad achten, door zoo veel mogelijke bewaring der wettige orde aan het geheele land het voorbeeld van rustige bezonnenheid en van bedaarden en gematigden tegenstand te geven.

» Deze gevoelens zijn ook thans nog en onveranderd die van den algemeenen magistraat, en als hij, het voorbeeld van andere steden en corporatiën volgende, zich eerst thans onmiddelijk aan de hooge bondsvergadering rigt, zoo kunnen hem daartoe slechts de dringendste en beklagenswaardigste beweegredenen aansporen.

» De Tweede Kamer der bij koninklijk patent van 7 januarij 1838 opgeroepen standenvergadering scheen aanvankelijk niet voltallig te willen worden; thans is het echter aan het kabinet Z. M. eindelijk gelukt, het ter neming van een besluit gevorderde getal personen — maar ook naauwelijks eenige meer — in de Tweede Kamer te verzamelen. Schier alle vorige afgevaardigden dier kamer, welke tot de oppositie behoorden, zijn — voor zoo ver zij niet reeds zelven hunnen zetel in eene niet wettige kamer hadden verlaten — uitgesloten door eene beschikking, die niet als wettig kan worden beschouwd, vermits geene wet voorschrijft dat slechts zoodanige personen tot standelijke afgevaardigden kunnen worden gekozen, die de staatsregeling volgens welke de standen opgeroepen werden, als geldig erkennen. Op hoedanige wijze buitendien, door waar moreel geweld, door beloften van allerlei soort, door bedreigingen, door vreesaanjaging voor het leven (*die eigene Existenz*) en de familie der kiezers, op de verkiezingen gewerkt is, willen wij daarlaten, ofschoon dit alles landkundig is. Men heeft echter — en dit durven wij als eene verdere, blijkbare regtsverkrachting in het licht stellen — zelfs keuzen der minderheid — waar de meerderheid der kiezers de keus weigerde — als geldig erkend; men heeft de gezamenlijke afgevaardigden zonder meer beëedigd, hun, zonder voorloopig onderzoek der volmagten, dadelijk een stemregt bewilligd, hunne medestanden door achterhouding of gebrekkige overlegging der legitimatiën en kiesprotokollen gedwongen zulke individus toe te laten, en dus eindelijk eene vergadering geconstitueerd, welker leden — beschouwen zij zich met onbevooroordeeld nadenken — zich zelven toch wel slechts als passive werktuigen van eenen vreemden wil aanmerken, en over hunne eigene nietigheid medelijdend glimlagchen, of eenen diepen weemoed gevoelen kunnen. Op zoodanige wijze is alles verloochend en met voeten getreden, wat regt, wat wet, wat herkomen — zelfs volgens die staatsregeling waarop de regering Z. M. zich beroept, — tot nog toe geheiligd en als onafwijkbaar voorschrift gesanctionneerd hadden. Zoo slechts heeft het kunnen gelukken, eene verzameling voltallig te maken, die, den naam eener standenvertegenwoordiging onwaardig, als zoodanig van alle vertrouwen verstoken, alle publieke achting ontberend, door het land niet erkend wordt, en zich echter aangematigd heeft besluiten te nemen die het land verbinden moeten.

» Aan eene dergelijke vereeniging van personen kan niemand, wien de eer en het regt des lands ter harte gaat, en die het wel en opregt meent met zijn vaderland en zijnen koning, ook slechts de schaduw van bevoegdheid toekennen, om over de dierbaarste belangen des vaderlands te beraadslagen, of zich met het kabinet Z. M. te verstaan omtrent iets dat voor het gezamenlijke volk verbindend en geldig zijn zou.

(*Vervolg en slot hierna.*)

TURKIJE.

Konstantinopel, 8 *julij*. Men verkeert hier in de grootste ongerustheid en vreest het ergste. *Hafiz*-pacha heeft een' slag verloren, welken *Ibrahim*-pacha hem tusschen Aleppo en den Eufraat geleverd heeft. De Turken hebben zich erbarmelijk gedragen; bij de eerste kanonschoten namen zij de vlugt, en *Hafiz*-pacha kon ter naauwernood het derde gedeelte van zijn leger verzamelen of redden. En dit is nog niet het ergste wat de Porte overkomen moest; eene andere tijding van veel grooter belang en gevaarlijker in hare gevolgen, is tevens ontvangen. De kapudan-pacha heeft, namelijk op de bevelen der Porte, om niet uit te zeilen, geantwoord, dat hij van *Chosrew*-pacha geene bevelen aannam, dat hij in hem eenen verrader der verhevene Porte beschouwde, die zijnen heer niet alleen aan de vijanden had willen overleveren, maar hem ook vergiftigd heeft. Hij wilde met de tegenwoordige regering der Porte niets te doen hebben, en zich liever bij *Mehemed-Ali* voegen, die nog echt Muzelmansche gevoels bezat. Hij heeft het bij deze bedreiging niet gelaten, maar zich naar Candia begeven, ten einde de hem aanvertrouwde vloot onder de bevelen van *Mehemed-Ali* te stellen. Ten gevolge dier verklaring, heeft de Fransche admiraal *Lalande*, die met eenige linieschepen voor de Dardanellen ligt, het uitloopen der vloot niet verhinderd, doch van hem verlangd dat hij niet naar Rhodus zou begeven om van daar met *Mehemed-Ali* te onderhandelen. (*Allg. Zeit.*)

RUSLAND.

St. Petersburg, 14 *julij*. Het journal de St. Petersbourg ... van H. K. H. de grootvorstin *Maria Nikolajewna* met Z. Keiz. H. den hertog *Maximiliaan van Leuchtenberg* in het winterpaleis plegtig gevierd.

PRUISSEN.

PART. CORR. *Berlijn*, 23 *julij*. » De meeste afgevaardigden der tolverbondstaten zijn in de laatste dagen hier aangekomen, en met het begin van augustus, zullen de beraadslagingen aanvangen. Behalve de verschillende vragen en voorstellen, betrekkelijk de bevordering van het binnenlandsch verkeer, zal eene gelijkstelling van maten en gewigten bijzonder in aanmerking komen, en welligt mag men hopen dat de langdurige wenschen dienaangaande zullen worden vervuld. De heilrijke uitwerkselen des tolverbonds voor het gemeenschappelijk vaderland zullen daardoor nog oneindig worden vermeerderd, en de band tusschen de Duitsche volken, als tot een gemeen belang vereenigd, veel inniger worden toegehaald. Het handelsverdrag met Holland zal waarschijnlijk spoedig gevolgd worden door een ander met België, hetgeen zich sedert de beslechting van zijn staatkundig geschil veel moeite geeft om in nader verkeer met Duitschland te komen. De onderhandelingen, welke hier met Hamburg gedreven werden, hebben voor alsnog tot geen bevredigenden uitslag geleid; als echter, naar men verwacht, Mecklemburg zich later aan het verbond aansluit, en de Oostzee-handel door eene vermindering van den Sondtol, als mede door de Berlijn-Stettiner ijzerbaan eene nieuwe vlugt neemt, zoo zou er voor die groote handelstad bezwaarlijk een ander middel overblijven, dan zich onder de best mogelijke voorwaarden bij het tolverbond te voegen. De bloei der Duitsche en vooral der Pruissische fabrieken is veelmeer te wijten aan den nijveren geest ... continentele betrekkingen over het algemeen, dan aan ...

» De nieuwe strafregtelijke organisatie ... de provincie Nieuw-Pommeren en Ruegen erlangd heeft, zal ... verloed, oefenen op de bekorting der ... gens het Lubesche regt in ...

„De staatkundige crises, waarvan de eerste helft dezes jaars zoo rijkelijk zwanger ging, zijn nu eindelijk voor een gedeelte gelukkig doorgestaan, voor een gedeelte zonder invloed op onzen eigenlijken toestand voorbijgaan. Het Europische stelsel heeft nog eenmaal de proef uitgestaan, een stelsel hetwelk zich ten doel stelt met volharding elk uiterste te vermijden en het evenwigt der regten te behouden, zonder op de netelige en bloedige vraag van het evenwigt der krachten te letten. Wanneer men dit schouwspel van steeds weder bezworene gevaren, steeds afgekeerde onweders beschouwt, zou men bijna gelooven dat Europa zich werkelijk georganiseerd had en dat een groot, algemeen belang aan alle deelen van dit onmetelijk geheel eene overeenstemmende aandrijving heeft gegeven, welke nog wel wrijvingen, maar geene botsingen meer toelaat. De verstandelijke krachten, die de wereld bewegen, schijnen zich in eene periode van vorming te gevallen, en den roem van verstoring achter te stellen aan den schooneren van nieuwe werken. Een vier en twintigjarige vrede tusschen alle groote mogendheden van Europa, op eenen tijd waarin de sterkste aandriften en geweldigste prik[illegible] [illegible] te pleiten voor de verwezenlijking der beginselen, welke der heilige alliancie ten grondslag lagen, en *Metternich's* stelsel niet alleen als met der daad in Europa heerschend, *maar ook voor den duur berekend*, te bevestigen. Maar als gij de omstandigheden overweegt, die een zoo gelukkig en buitengewoon verschijnsel te weeg bragten, zult gij minder geneigd zijn om het ook voor de toekomst bestemd te beschouwen. Want hoe veel behoefte aan vrede er ook in de geschiedkundige gesteldheid der volken, in 1815 lag, veel vrijheid lag en ligt er daarentegen ook in de personen, en twee derden aller daadzaken der verloopene vierde eeuw, zijn louter gevolgen van zulke *persoonlijkheden*. De natuur heeft op eene wonderbare wijze behoudend op den loop der dingen gewerkt, en de voortduring van het stelsel door de voortduring zijner grondleggers verzekerd. De diepe indruk, welke de Napoleontische tijd achterliet, is in den geest van het tegenwoordig geslacht bijna uitgewischt; maar aan de spits der staten zijn de mannen gebleven; die het meest de noodwendigheid van eenen nieuwen maatschappelijken toestand gevoelden, de wijze zijner grondving naauwlettend overwogen hadden. In Oostenrijk is het dezelfde leidende geest, in Pruissen dezelfde koning, in Rusland de broeder van *Alexander*; getuigen en deelnemers aan die groote gebeurtenissen, met welke de bedrijven der nieuwe eeuw zich vereenzelvigd hebben, [illegible] [illegible] [illegible] *Talleyrand* behoorde [illegible] [illegible] hoe verschillend de beschaving [illegible], hoe afwijkend gevolgelijk regeringsstelsels en regeringswijze [illegible] mogten, die diepe innige overeenstemming van het gemeenschappelijke gevoel der vreeselijke gevolgen der minste gewelddadigheid vormde eene *keten*, die thans nog in hare schakels hangt, die echter als de dood onder de personen grijpt, moeijelijk te herstellen zijn zal. Want nevens de beginselen van geluk, van welvaart en orde, hoopen zich bij alle volken en ten allen tijde ook beginselen van overmoed en ellende en misbruik, die tot veranderingen voorbereidt. De ervaringen der vorsten en volken worden dikwijls spoedig vergeten, en wie kan zeggen wat er gebeurd ware, indien in de jaren 1827 of 1830 jonge heerschers en nieuwe staatsmannen tegenover de moeijelijke omstandigheden hadden gestaan."

ENGELAND.

Londen, 24 *julij*. In den nacht tusschen zaturdag en zondag is het te Newcastle upon Tyne zeer onrustig geweest, en zijn verscheiden policiebeambten, die zich met onderlinge vechtpartijen van het gemeen inlieten, zwaar mishandeld, en vele straatlantarens, benevens de glazen van eenige huizen, ingeslagen. Na het in hechtenis nemen van een twintigtal menschen, is de rust hersteld geworden.

De gemeenten hebben gisteren toegestemd in het doen van een voorschot van 10,000 p. st. uit de geconsolideerde fondsen, tot versterking der policie te Birmingham, waarvan men zich, bij overhoopte troebelen, meer [illegible] van den bijstand van troepen, die dikwijls, wanneer [illegible] Bij deze gelegenheid [illegible] onderscheiding [illegible] zijn oordeel, een te groot [illegible] op de Chartisten wierp, en dat [illegible] *Oastler* en anderen gezocht moest worden, [illegible] het volk tegen de [illegible] in het harnas te jagen.

In het hoogerhuis bragt lord *Ellenborough* gisteren avond de invoering der Hill-Koolies in de Britsche koloniën, waarover in de vorige bijeenkomst van het parlement reeds zoo veel gezegd is, weder ter sprake. Hij schetste den toestand dier ongelukkigen als hoogst betreurenswaardig, en werd daarin door lord *Brougham* ondersteund. Beiden betoogden, dat de sterfte dier arme schepsels, waarmede men, onder den titel van werklieden, slavenhandel drijft, in de koloniën staat als 5 tot 8; terwijl lord *Brougham* er bijvoegde, dat uit in het huis ter tafel zijnde stukken bleek dat, op de overvaart van [illegible] naar Demerary, de sterfte op één schip 20, en op een ander 30 [illegible] bedroeg.

Op eene vraag van den markquis van *Londonderry*, betreffende de door Rusland, Pruissen en Oostenrijk, evenzeer als door Engeland en Frankrijk verlangde bevrediging van Spanje, antwoordde lord *Melbourne*, dat het viervoudig verbond Engeland geenszins belette, om met de gezegde mogendheden over eene bevrediging te onderhandelen, doch dat het sluiten van hetzelve Engeland in eene geheel andere stelling tegenover Spanje bragt, dan die, waarin zich de niet-teekenaren van het viervoudig verbond bevonden, en dat, daar Engeland H. M. de koningin van Spanje had erkend, het vooral eerst de grondslagen behoorde te weten, waarop men die bevrediging wenschte.

Zijn lordschap verzekerde verder, dat de openingen, door den graaf *van Nesselrode*, van wege het Russische gouverment, gegeven, betrekkelijk de zucht tot die bevrediging, in de voldoendste termen waren vervat. Omtrent de vorderingen van het Spaansche legioen, gaf zijn lordschap de verzekering, dat het gouvernement niets zou verzuimen, om op de voldoening van hetzelve bij de Spaansche regering aan te dringen.

— De gewigtige gebeurtenissen in het Oosten houden hier de aandacht sterk gespannen. Men voelt ten volle dat het eene gewigtige zaak is, waarvan de uitslag nog bij geene mogelijkheid is voorzien [illegible]. Eenige daling ter geldmarkt is ook hier op de tijding van de [illegible] [illegible]

FRANKRIJK.

Parijs, 24 *julij*. De kamer der gedeputeerden heeft gisteren met 253 stemmen tegen 48 de wet aangenomen, waarbij vier en dertig millioen franken aan de regering toegestaan wordt tot het verbeteren der zeehavens. Van deze som moet voor Havre vijf en een half millioen besteed worden, voor Marseille zeven millioen, voor Cette zeven millioen, voor la Rochelle drie en een half millioen en voor Corsica een millioen. Het overschot van het crediet zal verdeeld worden tusschen de havens van Calais, Boulogne, Dieppe, Rouaan, Croizic, Rochefort, Chateau op Oleron, de reede van Verdon, enz.

— *Heden is een standbeeld van den bekenden schrijver Armand Carrel*, dat op zijn graf op het kerkhof van St. Maudé opgerigt is, plegtig ingewijd door een groot aantal liberalen, aan wier hoofd zich de heer [illegible] bevond.

— In 1838 hebben meer dan 41,000 kinderen de lagere scholen bezocht, die van wege de stad onderhouden worden en jaarlijks 800,000 fr. kosten, en tot blijk van de meerdere uitbreiding die aan dat onderwijs gegeven wordt, kan dienen, dat op dit oogenblik de bevolking der scholen 17,000 [illegible] meer telt dan in 1833.

— De Nederlandsche [illegible] de kamer van koophandel te Havre kennis gegeven van een besluit, waarbij de gelijkheid der inkomende regten van wollen en katoenen stoffen in [illegible] [illegible] pligting van certificaten van oorsprong, wordt hersteld, alsmede dat de verhoogde belasting van 50 tot 70 pCt. op de voortbrengselen der landen met welke Holland in geene vriendschapsbetrekkingen staat, is ingetrokken.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 25 *junij*. Bij koninklijk besluit is bepaald, dat tot tijd en wijle door *hoogstdenzelven* nader omtrent dit onderwerp mogt worden beschikt, zijn en blijven van toepassing art. 4 der wet van 26 frimaire, 4de jaar, mitsgaders het arrêté van 28 brumaire, 4de jaar, ten opzigte der bewaring van de minuten der kantongeregten in burgerlijke zaken. Door dit besluit is alle twijfel weggenomen, ten aanzien van de plaats alwaar en de wijze waarop de minuten der kanton-geregten in burgerlijke zaken moeten worden bewaard.

's Gravenhage, 26 *julij*. De raad van legatie en referendaris bij het departement van buitenlandsche zaken, de heer *Marcel*, is op het punt van naar Parijs te vertrekken, tot waarneming der belangen van het gezantschap, gedurende de tijdelijke afwezigheid van den luitenant-generaal baron *Fagel*, die met verlof herwaarts komt.

— Bij gelegenheid der laatst gehouden vergadering van de Staten-Generaal, is op eene officieuse wijze aan de alstoen aanwezige leden voorgesteld, om de tienjarige begrooting, welke met 1840 eenen aanvang zal hebben genomen, in de eerstvolgende zitting der Staten-Generaal te behandelen: doch dat, vermits men meer raadzaam geacht heeft, [illegible] stellen tot het volgende jaar, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aan den onlangs gepensioneerden generaal-majoor Jhr. [illegible] J. E. de Reije van Wichem, den titel van baron te verleenen.

Arnhem, 27 *julij*. Gisteren leed onze stad een gevoelig verlies, door het afsterven van den oudsten predikant bij de hervormde gemeente aldaar, den weleerwaarden zeer geleerden heer *H. H. Donker Curtius*, een man zoo om zijne kunde en begaafheden als om zijn karakter algemeen hoog gewaardeerd. Niet alleen zijne talrijke vrienden en betrekkingen, al diegenen, die zoo menigmaal troost en hulp bij hem vonden, betreuren den waardigen godsdienstleeraar, wiens wandel, steeds in overeenkomst met zijne lessen, allen een schoon voorbeeld was; wiens naam nog lang in zegening zal blijven. — Aanstaanden maandag morgen ten half 7 ure zal het lijk worden ter aarde besteld; men verneemt dat een aanzienlijk getal vereerders en vrienden van den overledene het voornemen hebben, zijn lijk naar het graf te verzellen.

Mengelwerk.

Aan de Redactie.

Nijmegen, 24 julij.

Daar het iedereen weldenkenden mensch geoorloofd is, ja daar het zelfs een voorname pligt is die op hem rust, om zijne stad- en landgenooten te waarschuwen voor misbruiken, wier gevolgen voor velen nadeelig zullen en reeds voor sommigen geweest zijn, zoo roept ondergeteekende zijne medeburgeren toe: »schuwt en verdrijft de zoodanigen, die, van een zaakwaarnemerspatent voorzien, zich in uwe huizen dringen, met den schijn van uwe belangen te behartigen, maar met het ware doel van zich zelven ten uwen koste te bevoordeelen."

Jongens, die gedurende eenigen tijd, op eene stads secretarie of op een registratiekantoor, of bij eenen notaris of procureur als klerken werkzaam zijn geweest, die geene de minste kennis van regten, wetten en zaken hebben, sporen, even als jagthonden, — na voor de luttele som van *f* 1,50 een zaakwaarnemers-patent verkregen te hebben, — eenige onnoozele en in zaken weinig bedreven menschen op, trachten, door eenige hoogklinkende stadhuiswoorden te uiten, hunne zaken in handen te krijgen, wikkelen hen voorts in groote onaangenaamheden en kosten, zenden hun daarna groote rekeningen toe (want voor beunhazen is nog geen tarief bepaald) en laten die ongelukkigen en bedrogenen dan eindelijk aan hun lot over.

Onlangs gebeurde het te N . . . . . , in de provincie Gelderland, dat zeker iemand aan zoodanig geleerden zaakwaarnemer, voorzien van eenen hebberen bril, op diens aandringen eene invordering van *f* 26 in handen gaf. Wat gebeurde er? Dat de schuldenaar achter slot geraakte. Maar wat viel er toen voor?.. Dat de debiteur, bij nader onderzoek der zake, wederom op vrije voeten werd gesteld, en, helaas, de schuldeischer veroordeeld werd in de kosten en schaden, den debiteur aangedaan; zoodat de goede en brave crediteur, die een vol vertrouwen in den kundigen zaakwaarnemer had gesteld, in plaats van *f* 26 te ontvangen, tusschen de 400 en 500 gulden moest uitbetalen. Ziedaar het heerlijke gevolg der handelwijze van den doordringenden geest des uitmuntenden zaakwaarnemers, wiens brein stellig beslagen was, bij het lezen van artikel 599 van het wetboek van burgerlijke regtspleging.

Waarom benoemt het gouvernement notarissen en procureurs; waarom moeten dezelve een examen en den eed afleggen? Waarom zijn de akten, die laatstgemelden binnen een tijdstip van tien dagen, aan registratie onderworpen? Waarom moeten dezelve geverifieerd worden? Wanneer onkundigen, dorpsdeurwaarders, die naauwelijks hunnen naam kunnen teekenen, klerken van registratie-kantoren, met bewilliging hunner meesters, voor de som van *f* 1,50 bevoegd zijn, allerlei kinderijen te vervaardigen, waarin meer dan eenmaal onzettige bepalingen moeten insluipen, als hebbende deze menschen niet de minste regtskennis; bewijs daarvan het gepoch van eenen deurwaarder; die verklaarde, zelfs onderhandsche huwelijksche voorwaarden vervaardigd te hebben; men leze eens art 202 [illegible] welzijn van zoo vele goede burgers, — door het uitgeven van zoodanige patenten aan wie het ook zij, — bij voortduring in de waagschaal gesteld worden? of wil het land zelf inbreuk op deszelfs eigene regten maken, door deze ergerlijke handelwijze oogluikend toe te zien? Want wie waarborgt hetzelve, dat het [illegible] der verschuldigde registratie regten behoorlijk voldaan wordt; aangezien onderhandsche akten, slechts binnen den tijd van drie maanden, behoeven te worden geregistreerd.

Het is te wenschen, dat het gouvernement toch eindelijk eens dit gewigtige punt in rijpe overweging neme en wijze middelen berame, tot onderdrukking en vernietiging van deze in allen opzigte ellendige en schandelijke beunhazerij. En zoude zulks niet gevonden kunnen worden, eensdeels, door een einde te maken aan dat uitreiken dier gelukzoekers-patenten, en anderdeels, door aan onderhandsche akten het regt van registratie te ontzeggen, dezelve op deze wijze geheel en al als krachteloos te verklaren, en derhalve, als een gevolg daarvan, de regten van de daartoe bevoegde ambtenaren te handhaven, en het welzijn van een ieder op vasten grond te verzekeren (1).

Een vijand van wanorde.

Lablache.

In eene biografische schets betrekkelijk den zanger LABLACHE leest men het volgende, minder bekende bijzonderheden.

(1) Dit laatste zijn wij volstrekt niet eens met den schrijver; de particulieren zijn reeds aan genoeg formaliteiten onderworpen, om hun nog het regt onderhandsche akten te maken, te bekorten. Ook zien wij geenszins in, dat [illegible] het *regt* zouden hebben om, te vorderen dat men van hun ministerie [illegible]. Dat zij publiciteit geven aan de fouten door onkundige zaakwaarnemers [illegible] en zoodoende het publiek waarschuwen, is goed, maar het publiek ten [illegible] onder eene soort van curatele te willen stellen; dit is wat erg.

»LUIGI LABLACHE, die zijnen vader, eenen Franschen koopman, vroegtijdig verloren had, kwam op bewerking van eenige begunstigers in het Napelsche Conservatorio, waar hij spoedig groote vorderingen in gezang en declamatie maakte. De schoonheid zijner gestalte en de grondigheid zijner muzikale kennis hadden hem den lieveling van den directeur der inrigting, MARCELLO PERRINO, gemaakt, die hem voor de koninklijke hofkapel bestemde, toen het lot anders over hem besliste. In 1808 was er aan het tooneel San Carlo eene prima donna, ANGIOLINA genaamd, die, MURAT'S bescherming genietende, zich soms de zeldzaamste invallen veroorloofde. Daar de bassist van dat tooneel juist vrij gevaarlijk ziek was, en zij van de zeldzame gaven eens kweekelings van het Conservatorio gehoord had, nam zij het besluit hem van daar te ontvoeren. Een harer vertrouwden, verkleed als instrumentmaker, sloop met medeweten van den directeur van San Carlo in het Conservatorio, gelangde in de cel van LUIGI, ontvlamde denzelfs verbeelding door eene bekoorende voorstelling der op hem wachtende triomfen, en keerde met den als boerinnetje verkleeden 17jarigen LUIGI, eene jubelend in het hôtel der prima donna terug. Vijf en twintig dagen lang bleef LABLACHE, door de eerste meesters in theatrale declamatie en dans onderwezen en door de schalksche zangeres beschermd, aldaar verborgen, terwijl de directie van het Conservatorio alles aanwendde om den besten harer kweekelingen te hervinden. Het gerucht van den voortreffelijken kunstenaar dien ANGIOLINA'S hotel verborg, deed hem eindelijk ontdekken, en reeds had men den troosteloozen LUIGI naar zijn vroeger verblijf terug gebragt, toen zijne vermogende beschermster bij den koning zijn ontslag bewerkte. Opdat echter door dergelijke ondernemingen de regten van het Conservatorio niet meer gekrenkt werden, vaardigde de senaat des koningrijks een besluit uit van den volgenden inhoud: »Ieder tooneel-ondernemer, die zonder magtiging der regering eenen kweekeling van het Conservatorio engageert zal eene boete van 2000 dukaten betalen, en bovendien zijn tooneel gedurende 14 dagen gesloten houden." Een jaar daarna trad LABLACHE in den Napelschen schouwburg San Carlo als *basso Napolitano* op, huwde vijf maanden later de dochter van den beroemden tooneelspeler PENATI, TERESA, en ging vervolgens door de rivaliteit van den hem overtreffenden bassist [illegible] gedrukt, naar Messina; en later naar Palermo, waar zijn roem als tooneelzanger gevestigd werd, en Milaan waar hij zes achtereenvolgende saizoenen aan het tooneel [illegible] geëngageerd was, genoot hij het onderrigt van den beroemden RAFFANELLI, en verbeterde er zijne uitspraak, welke hem vroeger menigwerf deed verwijten eer tot de Arabische dan Italiaansche natie te behooren. Hij verscheen achtereenvolgens op de tooneelen van Rome, Turijn, Weenen, Napels, Parma, Parijs en Londen, en is in dit oogenblik op het punt van eene verbindtenis aan te gaan voor eenige representaties in San Carlo te Napels. Zijne geregelde en eenvoudige levenswijze hebben hem veroorloofd een vermogen van drie millioen franken te verzamelen.

Middel tegen pokdalen.

De geneesheer LARREY sprak in het vorige jaar, in de Parijsche akademie van wetenschappen, over een zonderling middel, hetwelk bij de Egyptenaren en Arabieren gebruikt werd, om bemiddelde personen, die de pokken kregen, voor derzelver teekenen te behoeden. LARREY had, onder anderen, [illegible] dit Egyptischen middel medegedeeld [illegible] Frankrijk geenszins aan gelegenheid daartoe ontbrak, en dat nu nog wel niet aan eene schoone landgenoote maar aan eene Engelsche. Het middel bestaat hierin, dat men den zieke het gezigt verguldt, en de door LARREY genomen proef is volkomen gelukt. Hij liet de jonge dame, van het oogenblik af dat de pokken uitkwamen, tot dat de etterkoorts geheel voorbij was, 's morgens en 's avonds het geheele gelaat met fijne goudbladen bedekken, gelijk men ze tot kunstvergulding gebruikt, die [illegible] met een weinig gomwater aangebragt. De pokken waren zamenvloeijende, het gezigt was aanmerkelijk gezwollen; echter bleef het, met uitzondering van eenige plaatsen aan de zijden, waar het hoofdkussen het verguldsel afschaafde, volkomen glad, en de gelaatstrekken ondergingen niet de minste verandering. — LARREY zegt niet hoe hoog het preservatief te staan kwam. De kosten kunnen echter met den schat, die in zoodanig geval bij eene jonge dame, Engelsche of andere, gevaar loopt, onmogelijk in vergelijking komen.

Letternieuws.

Verslag van de gedeputeerde staten aan de staten der provincie Groningen, gedaan in derzelver vergadering van 2 julij 1839. — Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, 22 bl. klein folio.

Wij betuigen onzen dank voor de welmeenende toezending, maar kunnen er, ofschoon het verslag net en op fraai papier gedrukt is, geen gebruik van maken; de letter is te klein, om eene eenigzins oplettende lezing te gedoogen. Mogen *Handelsblad* en *Avondbode* zoo hunne hoofdartikels drukken, goed; die zijn niet bestemd om te worden gelezen; de vaderlijke

ambtenaren en de speculanten, ten wier behoeve zij aldaar worden geplaatst, lezen er slechts het opschrift van en zeggen dan, op de societeit, of te huis aan hunne reeds gapende zonen: wat had die *Avondbode* vandaag weder een uitmuntend artikel! dat heet pit; dat is kern! Lees dat, jonge! Ja wel; — *Va-t-en voir s'ils viennent Jean!*

Maar onze uitgevers, die wezenlijke nuttige of aangename voortbrengselen doen drukken, moesten niet om de economie van eenige stuivers, die Pygmeïsche letters bezigen; welke goede oogen bederven en voor zwakke oogen onleesbaar zijn. Men moet tegenwoordig zoo veel lezen en heeft reeds zoo veel geleden ten gevolge der hatelijke kleine letters, waarmede de Franschen begonnen zijn ons te bestoken, dat eigenlijk geen mensch van lectuur goede oogen meer heeft. Zou de heer BOLHUIS denken dat zijn verslag leesbaar genoeg ware voor de staten van Groningen? Wij koesteren geene zoo slechte meening van die heeren, althans niet van derzelver meerderheid. Betrof het nog Holland, dan ware het iets anders; voor de [illegible] die de heeren [illegible] en F.... en F.... en H.... wis[illegible], zou het Groningsche verslag allezins leesbaar zijn. Van Zeeland konden wij niet spreken; voor die heeren behoeft zelfs niet pygmeïsch te worden gedrukt; zij zien zoo scherp, dat zij ook het ongedrukte lezen.

Effusion. Hommage au Roi (24 Août 1838) par L. H. HISSINK, chef d'institution à Zutphen. Publié le 18 juin 1839. Zutphen, *W. C. WANSLEVEN.* 7 pag.

Mijnheer WITHUYS, mijnheer VAN DER HOOP, mijnheer GREB, en gij alle Oud-Nederlandsche mijnheeren, die uwe namen onsterfelijk maakt door de dichtregelen op prinsen en prinsessen, waarmede gij den *Avondbode* tooit, pakt dadelijk uwe kinderen in den beurtman en stuurt ze naar Zutphen, aan *monsieur* LOUIS HENRI HISSINK, *chef d'institution.* Wie weet het hoe spoedig het noodig wordt dat uwe telgen ook Fransche vorsten of vorstinnen bezingen! *Tempora mutantur et nos mutamur in illis.* Maar vorsten blijven vorsten, en snuifdoozen en ringen en linten blijven met hen. Niet alleen uit Petersburg of uit 's Gravenhage komen die zaken; ook te Parijs maakt men heel aardig moois; verscheidene onzer tegenwoordige nieuwe ridders weten het nog wel??

Benedijt mij dus, verstelijke zangers, die u [illegible] *Effusie* [illegible] Verbeeld u: »*Le vingt-* [illegible] *allait poindre. Encore quelques heures, et la* » *Hollande tressaillait d'allégresse, et saluait radieuse d'enthousiasme* » *l'anniversaire de la naissance de* GUILLAUME-*le-Grand. Mon coeur* » *surabondait de sentimens d'affection pour le prince révéré dont le* » *bonheur est depuis un quart de siècle inhérent au bien-être spirituel* » *et matériel de notre patrie* (1)." » *Il me fallait un épanchement!*.. » *Je l'effectuai.*"

En ziedaar de geschiedenis der *Effusie.* Gelijk gij, prozaïsch mensch, in de zon ziende, niest; zoo zag de heer HISSINK in den 24sten augustus 1838, en épancheerde. En wat épancheerde nu de heer HISSINK? Vooreerst eene *Invocation* in twee *quatrains;* vervolgens een *Chant* in vijf *dizains;* daarop een *Epilogue* in drie *quatrains*, en eindelijk 6 noten. De quatrains en dizains (verstomt Oud-Nederlandsche puikpoëten!) zijn zoodanig ingerigt, dat men, het boekje in de breedte voor zich leggende, leest: GUIL, LAUM E,PREMIER,RO I,DES,PAYS-BA S,RESTAURATE UR,PERE,DE,L A,PATRIE,SOI, EZ,HE UREU X,AJA MAIS.

En dan — o *Avondbode*, die reeds watertandt! — welke dichterlijke vlugt, welke titels in die onschatbare effusie! een » *apogée épuré*," een » *lampadophore ardent*," een » *Ylin des champs*"! » *Ylin des champs, de la cité!* — *Avondbode*, het is een titel!! — MAURITS was een *Ylin des champs, de la cité!* Een onzer tegenwoordige prinsen zou dus ook wel een »veld- en stadylijn" kunnen wezen?? 'T is tegenwoordig zoo [illegible] nieuwe titels te verzinnen.

O.

(1) [illegible]

Burgerlijke Stand [illegible]

Van 18 tot 26 Julij.

TE ARNHEM:

Gehuwd: J. P. Smit met B. Bussing. — P. Killewald met G. F. Kramps. — G. H. Brand met N. M. E. van Gorkum.

Bevallen: G. H. Saint Martin, geb. Tilanus, D. — E. M. Eberson, geb. Perquin, D. — J. van Houten, geb. Scheirig, Z. — R. Raadman, geb. Versteeg, Z. — A. M. Esmeijer, geb. van Anholt, Z. — H. M. Witmond, geb. Cornelissen, Z. — J. Wieland, geb. de Koning, D. — A. Jacobs, geb. Dickmans, D. — P. van Koppenhagen, geb. Teeuws, Z.

Overleden: D. Gerritsen, huisvrouw van B. Dillessen, 70 j. 6 m. — G. te Winkel, 65 j. — H. Wijnand, 8 j. — E. Verhaaf, 11 j. 6 m. — R. Zweers, 16 d. — J. A. Jaggi, 9 j. 2 m.

TE NIJMEGEN:

Gehuwd: J. van der Reis met S. Benjamin.

Bevallen: G. W. R. F. Sweers, geb. Dolleman, D. — H. Kleisterlee, geb. Thomassen, Z. — J. G. Heijs, geb. Malie, Z. — A. Egerts, geb. Verpoort, D. — W. Sanders, geb. Themmissen, Z. — A. C. Arnolds, geb. Weichssel, Z. — F. van Raij, geb. Kamp, Z. — A. C. Rups, geb. Biens, D. — C. A. van Eijkelen, geb. Gores, Z. — A. H. Clemens, geb. van den Haam, D. — C. A. Wolbeer, geb. Neijenhuis, D.

Overleden: J. Poos, 68 j. — H. J. Jansen, 42 j. — W. M. Knoops, 7 m. — H. H. Hamer, 3 w. — E. M. Neijenhuis, 5 m. — H. de Wilde, 26 j. — J. C. Döpke, 73 j. — G. Marijnussen, 40 j. — A. Holterman, 25 j. — J. H. Jansen, 8 m. — J. C. M. van Gelder, 20 m. — G. H van der Wedden, 10 m. — G. Walter, geb. de Hertsen, 76 j. — J. H Bovet, 41 j. — Doodgeb. D. van P. van Ewijk, en .... Schamp, — Doodgeb. D. van J. Kertsen, en [illegible] Driessen.

TE ZUTPHEN:

Gehuwd: K. Pelger met B. Winkels.

Bevallen: J. H. Addink, geb. Bensink, Z. — E. Kroon, geb. Meijer, Z. — M. E. Langenhagen, geb. Timan, D. — A. Russer, geb. Gerritsen, D. — A. Langenberg, geb. Meijerink, Z.

Overleden: Doodgeb. Z. van C. A. Olijslager. — H. J. van den Berg, 50 j. — M. E. van Dieren, 2 j. — G. W. Hofman, 7 m. — Doodgeb. Z. van W. Derksen en H. Reinders. — J. W. Blom, 2 j. — L. H. A. de Haas, 5½ j.

[illegible]

Gehuwd: Geene.

Bevallen: H. Guerain, geb. van Meurs, Z. — G. [illegible] Z. — J. E. Meijer, geb. Janssen, Z — M Post, geb. van Uden, D. [illegible]

Overleden: M. van Eldik, weduwe van G. van Wijk, 76 j. — [illegible] van Oort, huisvrouw van W. van Zetten, 32 j.

Te Arnhem bij C. A. THIEME, Boekdrukker.